

Onderwerp Tweede Kamerverkiezing op 17 maart 2021

Steller J. van Dijken

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 70 25 Bijlage(n) -

Ons kenmerk

Datum 1 februari 2021 Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Op woensdag 17 maart 2021 worden de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gekozen. Vanwege het coronavirus is ter aanvulling op de Kieswet de Tijdelijke wet verkiezingen COVID-19 ingevoerd die briefstemmen voor 70plussers en vervroegd stemmen op 15 en 16 maart 2021 mogelijk maakt. Om risico's voor de gezondheid als gevolg van het coronavirus te voorkomen gelden in de stemlokalen maatregelen zoals de veilige afstand en hygiënevoorschriften.

In deze brief informeren wij u over de voorbereidingen van deze verkiezing.

Stemlokalen

Doel en randvoorwaarden stemlokalen

Het doel is voor deze verkiezing voldoende stemlokalen aan te wijzen en daarbij de kiezers zoveel mogelijk te kunnen spreiden, daarbij rekening houdend met een goede geografische spreiding en een goede toegankelijkheid en het vervroegd stemmen op 15 en 16 maart. Met inachtneming van de coronamaatregelen worden alleen stemlokalen gebruikt, waar de kiezer zijn stem op een verantwoorde manier kan uitbrengen en waar stembureauleden op een veilige manier hun werk kunnen doen.

Inzet gymzalen en evenementen-tenten

Om geen risico te lopen dat stemlocaties op het laatste moment niet meer beschikbaar zijn is voor de komende verkiezing gekozen voor stemlokalen die op de verkiezingsdag werkelijk ingezet kunnen worden, ook al zou er nog steeds een pandemie heersen.

Dit betekent dat bij deze verkiezing geen reguliere stemlokalen worden ingericht in bijvoorbeeld verzorgingstehuizen en in mindere mate in scholen.

Ter vervanging hiervan gaat de gemeente Groningen bij de Tweede Kamerverkiezing vooral gebruik maken van sporthallen, gymzalen, buurthuizen, kerken en eigen gebouwen.

De gymlokalen en sporthallen zijn geografisch goed verspreid over de wijken en bieden indien nodig ruimte voor 2 stembureaus. In wijken waar geschikte locaties ontbreken worden stemlokalen ingericht in grote evenementententen op pleinen, parken of parkeerplaatsen zoals: Ossenmarkt, Hoofdstation, Damsterplein, Aweg, S. Allendeplein, Molukkenstraat, Maresiusstraat en Leegeweg.

145 stemlokalen op 113 locaties

Voor de Tweede Kamerverkiezing worden op 17 maart 2021 in de gemeente Groningen 145 stembureaus ingesteld: 40 in gymzalen/sporthallen, 35 in wijkcentra en eigen gebouwen, 18 in evenementen-tenten, 30 in kerken en 22 in overige locaties. Het stembureau bij het hoofdstation is geopend van 06.30 uur – 21.00 uur. Alle overige stembureaus zijn geopend van 7.30 uur tot 21.00 uur.

Voor het vervroegd stemmen op maandag 15 maart en dinsdag 16 maart worden verspreid over de gemeente op beide dagen 17 stemlocaties geopend. De (wettelijke) openingstijden van de stemlokalen zijn van 07.30 – 21.00 uur. Daarnaast worden voor het briefstemmen tien briefstembureaus ingesteld. Indien de corona-ontwikkelingen daarvoor aanleiding geven heeft het college van burgemeester en wethouders de (wettelijke) mogelijkheid om tot het laatste moment stemlokalen te schrappen of aan te wijzen.

Toegankelijkheid stemlokalen

Bij het aanwijzen van corona-veilige stemlocaties is ook rekening gehouden met de eisen voor de toegankelijkheid. De locaties Centrum de Poort (locatie Moesstraat), de Sint-Franciscuskerk, de Nicolaaskerk, de gymzaal Kluiverboom en de gymzaal Ossehoederstraat zijn niet rolstoeltoegankelijk. Informatie over de stemlokalen wordt op de gebruikelijke wijze gecommuniceerd naar de kiezers via de gemeentelijke website, publicaties en op de achterzijde van de kandidatenlijsten, die huis-aan-huis worden bezorgd.

Stembureauleden

Voor een stembureau worden ten minste vijf stembureauleden benoemd. Indien noodzakelijk wordt er bij de telling een extra stembureau lid ingezet om te helpen bij de telling. Stembureauleden moeten beschikken over voldoende kennis en vaardigheden op het terrein van het verkiezingsproces. Ze nemen daarvoor deel aan een verplichte training. De geschiktheid van de stembureauleden wordt beoordeeld op basis van een af te leggen toets. De trainingen vinden digitaal plaats. Daarbij krijgen de stembureauleden aanvullende instructies in verband met de coronamaatregelen.

Op de verkiezingsdag moeten de stembureauleden veilig hun werkzaamheden kunnen verrichten. Voordat de stembureauleden hun werkzaamheden aanvangen wordt eerst een gezondheidscheck afgenomen. Indien een of meer

vragen met JA worden beantwoord, mag het betreffende stembureaulid de werkzaamheden niet starten en komt er een vervanger. Naast het 1,50 m afstand houden zijn er kuchschermen tussen stembureauleden en kiezers en zijn er de nodige desinfectiemiddelen en -materialen (mondneusmaskers en handschoenen) aanwezig. Het dragen hiervan is verplicht. Bovengenoemde maatregelen geldt ook bij het tellen van de stemmen 's avonds vanaf 21.00 uur. Op de verkiezingsdagen worden de drukke stembureaus ondersteund door stewards die bij de ingang van de stemlokalen de kiezers wijzen op de coronamaatregelen die in het stemlokaal gelden. Deze stewards komen van de opleiding voor uniformberoepen in Groningen en krijgen op deze manier een unieke gelegenheid hun vaardigheden in praktijk te brengen.

Kiezers

Op de stempassen van de kiezers wordt een stemlokaal in de buurt vermeld. Om onnodige bewegingen in de gemeente te voorkomen wordt kiezers geadviseerd om zoveel mogelijk in het vermelde stemlokaal te gaan stemmen. Met de stempas ontvangen de kiezers ook een gezondheidscheck met het verzoek om op de verkiezingsdag thuis de gezondheidscheck te doorlopen. Indien tijdens de check één van de vragen met 'Ja' wordt beantwoord, dient de kiezer thuis te blijven. Voor deze kiezers bestaat dan nog de mogelijkheid om een andere kiezer te machtigen.

Kiezers die gaan stemmen moeten naast de geldende orderegels in het stemlokaal rekening houden met aanvullende gezondheidsmaatregelen. De kiezers worden bij de ingang van het stemlokaal ontvangen door een lid van het stembureau dat specifiek met deze taak is belast. De drukke stembureaus worden daarbij ondersteund door een steward. De steward staat bij de toegang tot de locatie en wijst de kiezers op de geldende hygiënevoorschriften en vindt er een gezondheidscheck plaats. Dit gebeurt met posters waarop de bekende vragen staan vermeld. De steward zal kiezers ook vragen om bij het betreden en het verlaten van het stemlokaal gebruik te maken van een desinfecterend middel om de handen schoon te maken. In alle stemlokalen zal bij de ingang en uitgang een desinfecterend middel beschikbaar zijn. Het dragen van een mondneusmasker door de kiezers en stembureauleden is verplicht.

In de situatie waarin een stembureaulid een kiezer met een lichamelijke beperking helpt bij het uitbrengen van de stem in het stemhokje zijn naast het mondneusmasker ook handschoenen en een "face shield" verplicht. Verder worden de in het stemlokaal aanwezige stemmaterialen regelmatig schoongemaakt.

Briefstemmen

Ondanks de veiligheidsmaatregelen is het niet uit te sluiten dat kwetsbare kiezers vanwege het coronavirus de gang naar het stemlokaal niet willen of durven maken. Deze kiezers kunnen in dat geval uiteraard een andere kiezer een schriftelijke of onderhandse volmacht geven. Voor oudere kiezers kan dat echter problematisch zijn, omdat deze kiezers vaak in mindere mate dan andere kiezers op familie en of vrienden kunnen terugvallen voor het geven

van een volmacht. Daarnaast zijn kiezers van 70 jaar en ouder zijn volgens het RIVM generiek kwetsbaar voor het coronavirus. Daarom wordt aan deze kiezers de (aanvullende) mogelijkheid gegeven om per brief te stemmen. Kiezers die 70 jaar of ouder zijn ontvangen een stempas en alle stembescheiden om per brief te kunnen stemmen. De kiezer kan een briefstem uitbrengen door zijn stempas met het ingevulde stembiljet per post terug te sturen of door in persoon de briefstem af te geven bij drie afgiftepunten: Kreupelstraat 1 te Groningen, Raadhuisplein 10 te Haren en Hendrik Westerstraat 24 te Ten Boer. De afgiftepunten zijn open vanaf 10 maart tot 16 maart van 09.00 – 17.00 uur en op 17 maart van 07.30 – 21.00 uur. De locaties van de afgiftepunten en de tijdstippen worden tijdig bekend gemaakt. De kiezers die per brief mogen stemmen zijn niet verplicht dat te doen. Wil de kiezer niet per brief stemmen dan gebruikt hij de ontvangen stempas om naar het stemlokaal te gaan om daar te stemmen. In dat geval wordt de kiezer geadviseerd vooral gebruik te maken van de mogelijkheid van het vervroegd stemmen door op maandag 15 maart en dinsdag 16 maart te gaan stemmen. En ten slotte is het ook mogelijk om een volmacht aan een andere kiezer te geven. De stempas kan door de kiezer maar één keer worden gebruikt om te stemmen.

Vervroegd stemmen

Bij deze verkiezing is het mogelijk om op maandag 15 maart en dinsdag 16 maart vervroegd te stemmen op een beperkt aantal locaties in de gemeente met als doel spreiding van kiezers. De mogelijkheid tot vervroegd stemmen in het stemlokaal is met name bedoeld voor kiezers die behoren tot de kwetsbare groepen. Zo kunnen zij eventuele drukte op de verkiezingsdag vermijden en toch in persoon hun stem uitbrengen. In de gemeente Groningen zal op beide dagen op 17 locaties vervroegd stemmen mogelijk zijn. Dit is ruim meer dan de voor de gemeente Groningen wettelijk vereiste van 10 stemlokalen voor vervroegd stemmen. Hiervoor is gekozen om de spreiding en bereikbaarheid van stemlokalen ook bij het vervroegd stemmen goed te kunnen waarborgen. De openingstijden van deze stemlokalen zijn het zelfde als op 17 maart namelijk van 07.30 – 21.00 uur. Op 15 en 16 maart sluiten de stembureaus om 21.00 uur en wordt proces-verbaal opgemaakt van het aantal toegelaten kiezers. Het tellen van de uitgebrachte stemmen vindt plaats op woensdag 17 maart in Martini Plaza vanaf 07.30 uur. Tot die tijd worden de stembussen bewaard in een beveiligde opslagplaats.

Voor een overzicht van alle stemlokalen wordt verwezen naar de bijlage die bij deze brief is gevoegd.

Verkiezingstaxi

Ook bij deze Tweede Kamerverkiezing rijdt er op 15, 16 en 17 maart in de gemeente Groningen een verkiezingstaxi. Kiezers die door een lichamelijke beperking of ouderdom er voor kiezen om zelf naar het stemlokaal te gaan, kunnen met deze taxi gratis naar het stemlokaal in de buurt van hun woonadres. Zo kunnen zij hun kiesrecht zelfstandig uitoefenen.

Het tellen van de stemmen

Vanwege de deelname aan het experiment centrale stemopneming vindt op 17 maart na beëindiging van de stemming om 21.00 uur in alle stemlokalen een voorlopige telling plaats op partijniveau. Na het vaststellen van de voorlopige uitslag zorgt het stembureau er voor dat alle bescheiden worden ingepakt. De stembussen en alle stembescheiden worden opgehaald en veilig bewaard. Het tellen van de stemmen die op de afzonderlijke kandidaten zijn uitgebracht gebeurt de volgende dag in MartiniPlaza door een daarvoor ingesteld gemeentelijk stembureau.

Het tellen van de uitgebrachte stemmen in de vroegstembureaus die op 15 en 16 maart zitting hebben gehad maakt onderdeel uit van de procedure centrale stemopneming.

Voor de vroegstembureaus heeft het college eveneens MartiniPlaza, Leonard Springerlaan 2, 9727 KB Groningen aangewezen als locatie voor de stemopneming en heeft het aanvangstijdstip voor het tellen op partijniveau vastgesteld op woensdag 17 maart om 07.30 uur. De uitkomsten mogen pas na 21.00 uur bekend worden gemaakt. Het tellen van de stemmen op kandidaatniveau vindt plaats op donderdag 18 maart en vrijdag 19 maart samen met de stemmen die op 17 maart zijn uitgebracht.

Voor het briefstemmen heeft het college tien briefstembureaus ingesteld en heeft het college MartiniPlaza, Leonard Springerlaan 2, 9727 KB Groningen aangewezen als locatie waar de vooropening en het tellen van de briefstemmen plaats vindt. Het tellen van de briefstemmen is op 17 maart en is ook openbaar. De telling is op partijniveau en op kandidaatniveau. De stemopneming van de briefstemmen maakt geen deel uit van de procedure centraal tellen. De uitkomsten worden donderdag 18 maart opgeteld bij de uitkomsten van de centrale stemopneming tot vaststelling van de totaal uitslag van de gemeente Groningen.

Op basis van de voorlopige tellingen en de uitkomsten van de briefstembureaus kan op de verkiezingsdag een voorlopige uitslag worden gemaakt.

Centraal tellen

Voor de Tweede Kamerverkiezing doet de gemeente Groningen weer mee aan het experiment centrale stemopneming. Bij besluit van 16 december 2020 heeft uw raad hiervoor toestemming gegeven. Het experiment houdt in dat op 17 maart na sluiting in de stembureaus de uitgebrachte stemmen op partijniveau worden geteld. Het tellen van de stemmen die op de afzonderlijke kandidaten zijn uitgebracht gebeurt de volgende dag op donderdag 18 maart en op vrijdag 19 maart in MartiniPlaza door een door burgemeester en wethouders ingesteld gemeentelijk stembureau.

Het tellen op kandidaatniveau geldt ook voor de stemmen die op 15 en 16 maart zijn uitgebracht. Bij de uitkomsten van de centrale stemopneming worden de uitkomsten van de briefstembureaus opgeteld om te komen tot de

totaal uitslag van de gemeente Groningen.

Communicatie

In februari start een centrale publiekscampagne en informeert de landelijke overheid de kiezers over de maatregelen die de overheid neemt om het stemmen – ook in deze coronatijd – mogelijk te maken. Dit gebeurt via een TV commercial, diverse radio commercials, een printuiting, online video, online banners en de website www.elkestemtelt.nl. Aanvullend informeert de gemeente de kiezers over de aanstaande verkiezing via informatie op de gemeentelijke website, publicaties in de dagbladen, social media en verkiezingsborden. Voorafgaand aan de Tweede Kamerverkiezing wordt aan kiezers uitgebreid voorlichting gegeven over de COVID-19 maatregelen in de stemlokalen en op de gezondheidscheck die kiezers moeten doen voordat ze willen gaan stemmen in het stemlokaal. Het voorlichtingsmateriaal wordt samen met het ministerie van BZK ontwikkeld. Waar mogelijk zullen kiezers worden opgeroepen om zo gespreid mogelijk te gaan stemmen zodat piekmomenten worden voorkomen. De gemeente Groningen lift mee in de landelijke voorlichtingscampagne en zal het aanvullen met lokale, gemeentespecifieke informatie over de locaties en openingstijden van de stemlokalen, de afgiftepunten en openingstijden voor de briefstemmers, de locaties en tijdstippen van de stemopnemingen en het vaststellen van de uitkomsten van de uitgebrachte stemmen.

Verder wordt voorlichtingsmateriaal meegestuurd met de stempas en de kandidatenlijsten. Voorlichtingsmateriaal zal ook beschikbaar zijn in de stemlokalen.

Verkiezingsborden

Voor de Tweede Kamerverkiezing in 2021 wordt gebruik gemaakt van 16 dubbelzijdige verkiezingsborden. De verkiezingsborden staan in winkelcentra verspreid over de gemeente.

Financiën

Voor de uitvoering van een reguliere verkiezing is een budget beschikbaar van 500 duizend euro.

Voor deelname aan het experiment centrale stemopneming stelt het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een vergoeding beschikbaar van 10 duizend euro. Daarnaast ontvangt de gemeente Groningen via het Gemeentefonds voor het organiseren van de Tweede Kamerverkiezing een extra vergoeding van 462 duizend euro voor de uitvoering van de coronamaatregelen en een tweede aanvullende vergoeding voor het uitvoeren van het proces briefstemmen en vervroegd stemmen van 270 duizend euro.

De totale kosten van deze verkiezing inclusief deelname aan het experiment centrale stemopneming van 1,242 miljoen euro kunnen worden gedekt uit het voor 2021 reguliere beschikbaar gestelde verkiezingsbudget en de extra toegekende rijksvergoedingen.

Kamerbrief ‘Stand van zaken Tweede Kamerverkiezing’

Woensdag 27 januari 2021 heeft de minister van BZK aan het parlement een brief gestuurd over de voorbereiding van de Tweede Kamerverkiezing.

In de brief geeft de minister aan dat alles erop is gericht dat de verkiezingen op 17 maart zo goed en veilig mogelijk kunnen verlopen. Het kabinet ziet daarom geen reden om de Tweede Kamerverkiezing uit te stellen. De brief en bijlagen vindt u [hier](#).

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.